

4811

fil 4542

Norsk Etnologisk Gransking,

Norsk Folkemuseum,

Bygdøy.

Ad "værahodnet".

Jeg har mottatt Deres brev av 22. sept d. a. og har i tilhøve dette foretatt ytterligere undersøkelser om denne skikk. Det viser seg at det er bare her paa Rubbestadneset at man sier "dra værahodnet". Dette i betydning aa drage eller bera værahodnet. Mine øvrige hjemmelsmenn sier alle "bera værahodnet" ogsaa noen her i bygden .

Uttrykket er kjent i ytre og indre Sunnhordland, sansynligvis fra Bergenskanten og til Haugesundstraktene. Mine hjemmelsmenn er fra Fitjar, Bremnes, Indre Sunnhordland -saa som Uskedalen. Folk fra Kvinherad som jeg har snakket med, kjente det derimot ikke.

Ingen av mine hjemmelsmenn kunne fortelle konkrete eksempler paa at noen hadde baaret værahodnet som "symbol" paa at de ikke hadde faatt noe nytt klesplagg til jul. Og det er jo for saavidt rimelig. Det var jo skammelig nokk aa være saa fattig at en ikke fikk noe nytt klesplagg til jul, uten at en attpaa til skulle brennemerkes med symboler. Det er derfor rimelig at skikken er ^{bruk} saa utgammel, at den forlengst er gaatt av ~~MINNE~~ men er blitt liggende igjen som et minne - et uttrykk.

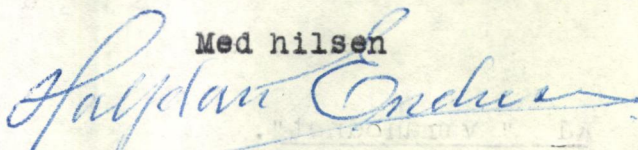
Det kan jo ogsaa tenkes at værahodnet var en erstatning for en gave iform av klær el. lign.- altsaa en slags fattigmanns-trøst. Med andre ord ikke noen skam, men en liten trøst. Men senere ^{den} maa da usle gave blit et fattigmanns-stempel, altsaa en skam.

Jeg har en svak erindring om aa ha læst om en symbolsk bruk-

av v r ahodn paa Fitjar. Vel aa merke i en annen forbindelse enn ~~aa~~
julegave. Har ikke prof. Magnus Olsen eller prof. Hannaas været inne
paa dette? Jeg har ikke materiale for haanden til aa undersøke dette.

Dette var alt hvad jeg kan fortelle om denne skikk. Jeg maa
dessverre skuffe Dem i haapet om aa komme tilbake til det r ylige i dette
merkelige utsagn.

Med hilsen

Halfdan Endresen.

Rubbestadneset 1/10-50

4811